

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการลงทุนสำหรับธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากมีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่สินเชื่อใน 73 สาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ในเขตภาคเหนือตอนบน เนื่องจากธนาคารไทยพาณิชย์เป็นที่รู้จักในด้านการอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้วิจัยได้ทำงานเกี่ยวกับด้านสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์โดยตรง ทำให้ทราบถึงแหล่งที่จะสามารถหาข้อมูลได้ถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังมียงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการลงทุนสำหรับธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยอยู่น้อยมาก จึงถือได้ว่างานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยขั้นสำรวจอีกด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อทั้งหมดใน เขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง (Purposing Sampling) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้ โดยเป็นการเก็บข้อมูลแบบโควตา (Quota Sampling) จากเจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาละ 1 คน ในเขตภาคเหนือตอนบนมีทั้งหมด 73 สาขา ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจึงเป็น 73 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้อาศัยข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิประกอบกัน โดยรวบรวมจาก 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้มาจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สินเชื่อใน 73 สาขาของธนาคาร ไทยพาณิชย์ในเขตภาคเหนือตอนบนจากการตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการรวบรวมเอกสารต่างๆ ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารงานวิจัย วารสาร สิ่งตีพิมพ์ เว็บไซต์และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ ทวีติยา นุศยรัตน์ (2541) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงมาจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอีกด้วย โดยแบบสอบถามที่ใช้นี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาที่ทำงานเกี่ยวกับตำแหน่งสินเชื่อ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด เป็นลักษณะของการให้เลือกจากตัวเลือกที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 2 ปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อเพื่อการลงทุนสำหรับธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้เลือก และเป็นแบบมาตราวัด (5 มาตรา) ซึ่งเรียงลำดับระดับความมีผลต่อการพิจารณาสินเชื่อจากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การกระจายแบบร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการลงทุน สำหรับธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert, 2008 : http://en.wikipedia.org/wiki/Likert_scale) และมีเกณฑ์การให้ คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
มาก	มีค่าเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
น้อย	มีค่าเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	ความสำคัญอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับรูปแบบปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อของ ธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

การศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการ ลงทุนสำหรับธุรกิจรถเช่าในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เพื่อทดสอบความมั่นคงของมโนทัศน์ ขององค์ประกอบหลัก โดยตรงกับความหมายของความมั่นคงของมโนทัศน์ซึ่งความแปรปรวน ปัจจัยร่วมนี้มีชื่อว่า คอมมูนาลิตี (Communality) ซึ่งได้มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวแปรอื่นๆ หรือองค์ประกอบที่สกัดได้กับตัวแปรนั้น เป็นดัชนีชี้ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ระหว่างตัวแปร มีพิสัยอยู่ระหว่าง 0–1 ค่า 0 คือค่าที่แสดงว่าองค์ประกอบรวมไม่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนนั้นได้ด้วยองค์ประกอบรวม ค่าที่สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ คือ ค่าที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป (Kerlinger, อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2531 : 60)

ดังนั้น เพื่อศึกษาว่า องค์ประกอบร่วมจะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้โดยที่จำนวนองค์ประกอบร่วมที่หาได้จะมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนตัวแปรนั้น และทำให้ทราบว่ามียังองค์ประกอบใดร่วมบ้าง ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) เพื่อหาจำนวนปัจจัยที่สามารถใช้แทนองค์ประกอบทั้งหมดได้ โดยสกัดหรือลดจำนวนองค์ประกอบให้เหลือน้อยที่สุด แต่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ และกำหนดองค์ประกอบ โดยเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) มากกว่า 1 แล้วใช้วิธีการหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) แบบแวนแมกซ์ (Varimax) เป็นวิธีที่จะลดจำนวนตัวแปรที่มีน้ำหนักปัจจัยมากบนแต่ละปัจจัยให้เหลือน้อยที่สุด ทำให้ได้เฉพาะตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ในการรวมกันแบบเชิงเส้นสูงหรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือมุ่งไปที่ความแตกต่างกันให้มากที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ตีความหมายของปัจจัยได้ง่าย และตัวแปรที่คัดเลือกมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้คือค่าที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป จึงจะสามารถนับเป็น 1 องค์ประกอบได้

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดของข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด (correlation matrix) โดยวิธีของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และวัดความเหมาะสมของข้อมูลโดยใช้ค่าไคเซอร์ เมเยอร์ ออลกิน (The Kaiser-Meyer-Olkin) หรือ KMO เป็นดัชนีเปรียบเทียบขนาดของค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สังเกตได้และขนาดของสหสัมพันธ์บางส่วน (Partial Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่เมื่อจัดความแปรปรวนของตัวแปรอื่นๆ ออกไปแล้ว และการทดสอบเมตริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) ด้วยการใช้สถิติทดสอบของบาร์ทเลต (Bartlett's Test Of Sphericity) โดยพิจารณาค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ใช้ทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบองค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า ค่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.84 แสดงว่าเป็นข้อมูลที่มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดี (ตารางที่ 4.17) เนื่องจากมีค่า KMO ที่ใกล้ 1 แต่ถ้าค่า KMO น้อยกว่า 0.5 แสดงว่าไม่เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่และไม่สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ส่วนการทดสอบสถิติไคสแควร์พบว่า มีนัยสำคัญอย่างยิ่งทางสถิติในระดับ 0.000 ($p \text{ value} \leq 0.001$) (ตารางที่ 4.17) แสดงว่า เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์และเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป (Kerlinger, อ้างถึงใน เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2546 : 200 และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐ, 2540 : 365)

จากการศึกษาวิธีการวิจัยทำให้ทราบถึงขั้นตอนในการวิจัยที่จะกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้ เพื่อที่จะสามารถนำผลการเก็บรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ผลในบทต่อไป